

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/do-pobrania/publikacje-bezplatne/71143,Wladyslaw-Anders-18921970.html>

12.07.2026, 06:40

Władysław Anders 1892-1970

Autor:

Wawer Zbigniew

Do pobrania:

[CONTENTS - Władysław Anders 1892-1970 \(pdf, 69.37 KB\)](#)

Opis

Zbigniew Wawer, *Władysław Anders 1892-1970*, Warszawa 2019, 28 s. + 76 s. wkł. zdj., ISBN: 978-83-8098-620-6

Publikacja nie jest przeznaczona do sprzedaży.

Album w jęz. angielskim prezentuje najważniejsze wydarzenia z biografii gen. Władysława Andersa w latach 1939-1945. We wrześniu 1939 r. generał dowodził Nowogródzką Brygadą Kawalerii aż do momentu aresztowania przez Sowietów. Po podpisaniu 30 lipca 1941 r. układu polsko-sowieckiego Anders po 22 miesiącach spędzonych w więzieniach sowieckich, 4 sierpnia, opuścił celę. Został mianowany dowódcą Armii Polskiej w ZSRR. W pierwszej dekadzie września 1941 r. w Tockoje, Tatiszczewie i Buzułuku rozpoczęło się tworzenie oddziałów nowej armii. Dzięki staraniom Andersa od 24 marca do 4 kwietnia 1942 r. ze Związku Radzieckiego zostali ewakuowani żołnierze, cywile, w tym duża liczba dzieci. Ostatecznie pod koniec lipca 1942 r. zapadła decyzja o ewakuacji pozostałych żołnierzy do Iranu. Szlak Armii Polskiej na Wschodzie wiódł przez Iran, Irak, Syrię do Palestyny. Po 21 lipca 1943 r. gen. Anders objął dowództwo 2 Korpusu, na którego czele miał wyruszyć na front włoski. Na przełomie 1943 i 1944 r. jednostki polskie zostały przetransportowane do Włoch. Wojska gen. Andersa uczestniczyły w walkach o Monte Cassino. Według komunikatu Radia BBC wzgórze i klasztor zdobyto 18 maja 1944 r. W trwającej pół roku bitwie o Monte Cassino straty 2 Korpusu wyniosły 923 poległych i 2931 rannych.

Generał Anders 17 czerwca 1944 r. objął dowodzenie nad odcinkiem adriatyckim frontu włoskiego. Trzeba podkreślić, że bitwa o Ankone była jedyną samodzielną operacją Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie w czasie drugiej wojny światowej. Wiosną 1945 r. natomiast jednostki 2 Korpusu przygotowywały się do ostatniej ofensywy alianckiej na froncie włoskim: bitwy o Bolonię. Miasto 21 kwietnia 1945 r. zostało zajęte przez oddziały polskie.

Generał nigdy nie zapominał o poległych podkomendnych. Wzruszającą chwilą było uroczyste otwarcie cmentarza polskiego na Monte Cassino w 1946 r.

Na tym samym cmentarzu 24 lata później spoczęła trumna z ciałem generała: wielkiego dowódcy, bohater września 1939 r. i kampanii włoskiej 1944-1945.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

